

Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2026-2029 / Utlåtande om Nylands NTM-centrals plan för väghållningen och trafiken 2026–2029

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 27.10.2025

1039/08.00.00.00/2025

Valmistelija / Beredare: Vt. yhdyskuntajohtaja / Tf. samhällsdirektör Eric Roselius, eric.roselius(a)sipoo.fi; liikennesuunnittelija / trafikplanerare Emeliina Kortnesniemi, emeliina.kortnesniemi(a)sipoo.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää kommentteja vuosille 2026–2029 laaditusta tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta. Suunnitelma päivitetään vuosittain ja se kattaa Uudenmaan ELY-keskuksen toimialueen kolme maakuntaa (Uusimaa, Kanta-Häme ja Päijät-Häme). Suunnitelmassa kuvataan alueen tienpidon, talouden ja toiminnan reunaehdot sekä painopisteet ja siinä on esitetty toimenpiteet, jotka todennäköinen käytettävissä oleva rahoitus mahdollistaa lähivuosina.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma (TLS) vuosille 2026–2029 on valmistunut. Suunnitelma on luettavissa kokonaisuudessaan internetosoitteessa <http://www.tienpidonsuunnitelma.fi>

ELY-keskusten toimintaa jatkavat vuodesta 2026 eteenpäin uudet elinvoimakeskukset. Tässä yhteydessä Kanta-Hämeen liikennetehtävät siirtyvät Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen vastuulle ja Päijät-Hämeen vastaavasti Kaakkois-Suomen elinvoimakeskukselle. Uudenmaan elinvoimakeskus vastaa jatkossa Uudenmaan maakunnan liikenteen ja tienpidon tehtävistä. Joukkoliikenteen järjestämistehtävät siirtyvät samassa yhteydessä ELY-keskuksista Traficomien hoidettavaksi.

Mahdolliset kommentit suunnitelmasta on pyydetty toimittamaan 31.10.2025 mennessä Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamoon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi, jolloin ne voidaan ottaa huomioon laadittaessa seuraavia suunnitelmia uusissa elinvoimakeskuksissa.

Talous ja toimintaympäristö

Uudenmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoitus vuodelle 2025 kesäkuun tilanteessa on noin 129,1 miljoonaa euroa, lisäksi Uudenmaan ELY-keskus on saanut 31,4 miljoonaa euroa päällystämiseen käytettävää korjausvelkarahaa. Perustienpidon rahoituksella hoidetaan valtion omistaman maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Väylävirasto. Valtaosa perusväylänpidon rahoituksesta kuluu tiestön kunnossapitoon eli hoitoon ja korjauksiin.

Suunnittelun rahoituksella pystytään tekemään ELY-keskuksen perustehtäviin kuuluvaa liikennejärjestelmätyötä ja siihen liittyviä suunnitelmia. Väyläviraston keskitetyn suunnitteluohjelman kautta voidaan käynnistää isompia väylien aluevaraus-, yleis- ja tiesuunnitelmia.

ELYn perusväylänpidon rahoituksen heilahtelut näkyvät erityisesti tieverkon parantamisessa ja vuosi 2025 on tarpeisiin nähden niukka. Väyläviraston investointiohjelman perusväylänpidon parantamishankkeiden toteut-tamiseen on saatu tälle vuodelle 1,5 milj.€ liikenneturvallisuuskohteiden toteuttamiseen. Tällä rahoituksella

toteutetaan valaistus valtatielle 4 Keravan ja Järvenpään välille, liikenneturvallisuuden parantamistoimia Katriinantiellä (mt 11459) Vantaalla sekä joukko pienempiä paikallisesti tärkeitä liikenneturvallisuuskohteita.

Maanteiden päivittäinen hoito on merkittävin kunnossapidon erä vuositasolla. Maanteiden hoitourakkamalli korostaa tilaajan ja urakoitsijan välistä yhteistoimintaa. Kustannustason arvioidaan pysyvän vähintään viime vuoden tasolla, mutta vuosivaihtelu voi olla suurta eri toimenpiteiden välillä, koska sää vaihtelee vuosittain. Lisäksi mm. tavoite- ja kattohintojen ylitykset sekä indeksimuutokset vaikuttavat lopulliseen kustannustasoon.

Päällystäminen on korjaamisessa suurin kuluerä. Normaalin korjausrahoituksen lisäksi vuodelle 2025 on saatu 31,4 miljoonaa euroa korjausvelkarahaa, joka käytetään päällystämiseen. Tämän mukaisesti myös päällystyskilometritavoite on tälle vuodelle keskimääräistä suurempi. Päällystämisen hintataso on edellisvuosien tapaan korkealla, vaikka hinnat ovat laskeneet keskimäärin 5–10 % vuoden 2024 tasosta. Tänä vuonna päällystetään selvästi normaalivuotia enemmän alemman tieverkon kohteita, mikä ei olisi mahdollista ilman korjausvelkarahoitusta.

Toiminta ja tavoitteet

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenteen strategisissa painotuksissa kuvataan ELY-keskuksen roolia ja tehtäväkenttää omalla toimialueellaan sekä kirkastetaan toiminnan tärkeimpiä tavoitteita. Tunnistettut painopisteet antavat ELY-keskukselle suuntaviivat liikennejärjestelmän kehittämiselle ja suunnittelulle sekä tienpidolle. Liikenteen strategiset painopisteet on jaettu neljään osa-alueeseen:

- Kestävä liikenne: Kestävällä liikenteellä hillitsemme ilmastomuutosta ja turvaamme terveellisen elinympäristön.
- Elinvoimaa alueelle: Saavutettavuudella mahdollistamme alueen elinvoimaisuuden.
- Turvallinen liikenne: Turvallinen liikenne syntyy yhteistyöllä ja tienpidon toimin.
- Aktiivinen yhteistyö ja ennakoiva vuorovaikutus: Olemme luotettava kumppani sidosryhmillemme ja toimimme avoimessa vuorovaikutuksessa tienkäyttäjien kanssa. Teemme aktiivista yhteistyötä kokonaisturvallisuuden parantamiseksi.

Liikenneturvallisuuden parantaminen on tärkeä läpileikkaava tavoite kaikessa tienpidossa. Tämä koskee kaikkea toimintaa alkaen liikennejärjestelmäsuunnittelusta edeten aina maanteiden ja tieympäristön parantamiseen sekä ylläpitoon ja hoitoon asti. Liikennejärjestelmätasolla tarpeita kartoitetaan muun muassa kuntien ja ELY-keskuksen yhteisissä kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelmissa sekä jalankulun ja pyöräilyn edistämishelmis-sa.

Maanteiden talvi- ja kesähoidon osalta tiestö on jaettu kymmeneen hoitourakka-alueeseen. Maanteiden hoitourakoitsijat vastaavat maanteiden hoidosta Väyläviraston ja ELYn määrittelemän palvelutason mukaan. Hoitourakoihin sisältyy päätehtävinä talvihoito, liikenneympäristön hoito, sorateiden hoito ja äkilliset tehtävät esimerkiksi liikenneonnettomuuksiin tai luonnonilmiöihin liittyen. Uudellamaalla Porvoon ja Mäntsälän alueiden maanteiden hoitourakat on talven aikana kilpailutettu. Uudet viisivuotiset

urakat alkavat lokakuussa 2025. Sipoo kuuluu osittain Porvoon ja osittain Vantaan maanteiden hoitourakkaan.

Sipoon kunnan lausunto

Sipoon kunta pitää perusväylänpidon rahoitustasoa riittämättömänä, ja rahoitustasoa tulisi nostaa tuleville vuosille korjausvelan hillitsemiseksi. Sipoon kunta toteaa, että Suomen vilkasliikenteisimmät tiet sijaitsevat Uudellamaalla, jossa sijaitsee valtaosa Suomen elinkeinoelämän toimijoista ja paljon valtakunnallista logistiikkaa sekä liikenteen solmukohtia. Suurten liikennemäärien takia alueen tiestö kuluu keskimääräistä nopeammin, joten kunnostustoimia tarvitaan tiuhemmin kuin muualla maassa. Sipoon kunta pitää huolestuttavana, että tieverkon parantamisen rahoitus säilyy vuosittain alhaisella tasolla eikä rahoituksella voida toteuttaa vuosittain kuin muutamia hankkeita Uudenmaan ELY-keskuksen alueella.

Sipoon kunta näkee hyvänä asiana, että tänä vuonna erityisesti alempitasoista tieverkkoa on päällystetty, ja myös Spjutsundintie ja Gumbontie ovat saaneet uuden päällysteen. Sipoon kunta korostaa, että alempitasoisen tieverkon merkitys alueen sisäisessä liikkumisessa, ml. joukkoliikenteen toimintaedellytysten näkökulmasta, ja kuljetuksissa on merkittävä. Se tulisi siis jatkossakin huomioida valtion toimesta kunnostusten rahoituksen riittävydessä ja sen ohjelmoinnissa.

Uudenmaan ELY-keskuksen kiireellisimmissä hanketarpeissa suunnitelmakaudelle 2026-2029 ei ole esitetty yhtään hanketta Sipooseen. Sipoon kunta toteaa, että suunnitelmassa tulee esittää MAL-sopimuksen mukaiset pienet yhteisrahoitteiset parantamishankkeet. Sipoon osalta vuonna 2026 käynnistettäviä hankkeita ovat 9.9.2025 pidetyn HLJ-toimikunnan päätöksen mukaisesti:

- Mt 170 jalankulun ja pyöräilyn väylä välillä Box – Kulloo (Sipoon osuus) sekä
- Mt 11689 jalankulun ja pyöräilyn järjestelyt välillä maantie 148 – Söderkullan kartano.

Sipoon kunta huomauttaa, että Sipoossa on tulevana vuosina myös muita tärkeitä tieverkon kehittämisen ja parantamisen tarpeita. Sipoon näkökulmasta yhtenä tärkeimpänä tulevaisuuden parantamistarpeena on Mt 148 välillä maantie 140 – Bastukärr. Bastukärrin alueelle vuonna 2025 laaditun liikenneselvityksen perusteella nykyinen kaksikaistainen tie ei ole yhteysvälillä riittävä nykyisille liikennemäärille. Yhteysväli tulisi parantaa nelikaistaiseksi, jotta liikenteen sujuvuus voidaan turvata myös maankäytön kasvaessa. Ensimmäisinä toimenpiteinä yhteysvälille tulee laatia aluevaraus selvitys ja tiesuunnitelma.

Vt 7 Sipoonlahden eritasoliittymän parantamisesta ja pikavuoropysäkkien rakentamisesta on valmistunut aluevaraus suunnitelma vuonna 2016. Sipoon kunta pitää edelleen erittäin tärkeänä, että hankkeen suunnittelu- ja toteutusvalmiutta edistetään. Uusi moottoritien pysäkki tarjoaisi monenlaisia mahdollisuuksia kehittää alueen maankäyttöä ja joukkoliikennetarjontaa ja edistäisi joukkoliikenteeseen tukeutuvaa yhdyskuntarakennetta. Sipoonlahden eritasoliittymän seutu on jo alkanut kehittyä ja alueelle on jo mm. rakennettu kokoojakatu, Työpaikkatie, Söderkullan keskustasta. Eritasoliittymän pysäkkien yhteyteen on suunniteltu liityntäpysäköintialueet henkilöautoille ja polkupyörille, ja

pysäkit tarjoaisivat näin nykyistä nopeampia liityntäyhteyksiä Helsingin ja Porvoon suuntaan laajemmaltakin alueelta Etelä-Sipoosta.

Sipoon kunta toteaa, että Pornaistentielle tulee lähivuosina esittää parantamistoimia, jotka estävät Sipoonjoen tulvimisen Nikkilässä rautatiesillan kohdalla. Rautatiesillan kohdan tulviminen on toistuva ongelma, joka vaikuttaa heikentävästi liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen sekä vaikeuttaa linja-autojen liikennöintiä.

Sipoon kunnan kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman päivitys on valmistumassa loppuvuodesta 2025. Työssä laaditaan koko kunnan alueelle tavoitepyöräverkko, joka tulee ohjamaan suunnittelua ja toteutusta tulevinä vuosina. Sipoon kunta pitää tärkeänä, että valtio osallistuu maantieverkolle suunniteltavien ja toteutettavien jalankulku- ja pyörätiehankkeiden rahoitukseen.

Maanteiden varsilla olevien linja-autopysäkkien ja pysäkkikatosten laatutasoa tulisi parantaa, jotta joukkoliikenteen käyttö olisi nykyistä houkuttelevampaa. Osa maanteiden varsien pysäkkikatoksista eivät ole laadultaan ja varustetasoltaan nykyaikaa vastaavia ja ne koetaan turvattomina. Myös pysäkkien liityntäpyöräpysäköintiä tulisi kehittää.

ELY-keskuksella on käytössä siirrettäviä nopeusnäyttötauluja, joita sijoitetaan vuosittain eri puolille Sipoota maanteiden varsille muutamaksi viikoksi kerrallaan. Nopeusnäyttötauluista saatujen mittaustulosten mukaan ylinopeutta ajetaan eri puolilla tieverkkoa, myös esimerkiksi taajama-alueiden ja koulujen välittömässä läheisyydessä. Vuoden 2024 tulosten mukaan esimerkiksi Pornaistentiellä Borgby skolanin alueella nopeusrajoituksen ylittäneitä oli 77 prosenttia kaikista ajoneuvoista. Sipoon kunta pitää ylinopeutta ajavien osuutta huolestuttavana, sillä ajonopeuksien pienetkin muutokset voivat vaikuttaa onnettomuuden vakavuuteen, etenkin kun onnettomuudessa on osallisena jalankulkija tai pyöräilijä. Sipoon kunta esittää, että ELY-keskus toteuttaisi maanteille taajamien sekä koulujen välittömään läheisyyteen ylinopeuksia vähentäviä toimenpiteitä, kuten lisäisi kiinteitä nopeusnäyttöjä tai toteuttaisi muita nopeutta alentavia ratkaisuita.

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag

Kunnanhallitus päättää antaa Uudenmaan ELY-keskukselle tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2026-2029 yllä olevan mukaisen lausunnon.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Kommunstyrelsen ger ovan stående utlåtande om Nylands NTM-centrals plan för väghållningen och trafiken 2026–2029.

Paragrafen justeras omedelbart.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut

Liitteet / Bilagor